

den ærede Justitsminister, ved at fremkomme med et saa grundigt Lovudkast, har gjort sig meget fortjent, og det har været udtalt — jeg har ogsaa selv ved den foregaaende Behandling udtalt det som min Mening —, at Udvalget ikke mindre har gjort sig fortjent ved at fremkomme med et Forslag om Forligsprøve som det, § 65 indeholder. Efterat den sidste Udtalelse, saa at sige ulmodsig, har været avanceret, har Thinget vedtaget nærværende § 65 af Udvalget med 27 Stemmer mod 1, altsaa næsten eenstemmigt anerkjendt det Rigtige og Hensigtsmæssige i at vedtage en saadan Paragraph, ved hvilken der bliver bestemt, at der i ethvert Sogneforstanderskab bliver at udnævne en Mand, der skulde være Forligsmægler og søge at bilægge opkomne Tvistigheder mellem Huusbond og Tjenestehynde. Saaledes forelaa Sagen, indtil der nu fra den ærede 5te Landsthingsmand for 9de Kreds (Friis) i Forening med flere ærede Landsthingsmænd er fremkommet et Uendingsforslag, der gaaer ud paa, at den Bestemmelse, at der skulde være en saadan Forligsmægler i ethvert Sogn, skulde forandres derhen, at der kan, naar Sogneforstanderskabet finder det hensigtsmæssigt, for Sogneforstanderskabs-Districtet udnævnes en Forligsmægler og en Suppleant. Naar jeg nu ikke kan stemme for et saadant Uendingsforslag, skal jeg tillade mig at fremsøre nogle Grunde derfor; men jeg skal tillade mig at forudstille den Bemærkning, at jeg troer, at det er meget uhensigtsmæssigt i en saadan almindelig Lov, som den nærværende, at optage en saadan løs Bestemmelse, som indeholdes i Uendingsforslaget, og sige, at der kan indføres en saadan Forligelsescommission, naar Sogneforstanderskabet finder det hensigtsmæssigt. Jeg veed vel, at ogsaa dette Thing ved enkelte Leiligheder har optaget en lignende betinget Bestemmelse i en Lov. Det er ikke længe siden, at Thinget vedtog en saadan Bestemmelse med Hensyn til at paalægge Bidrag til de Uformuende i Anledning af Dyrtiden. Men jeg troer, at det er kun i saadanne særegne Tilfælde, hvor de locale Forhold og de forskjellige Formuesforhold komme i Betragtning, at Thinget bør i en Lov vedtage en Bestemmelse, der er saa løs som den, der her er

bragt i Forslag. Jeg skal derhos tillade mig at bemærke, at, naar det saaledes blev løst henstillet til Sogneforstanderskaberne, om de vilde have en saadan Forligsprøve eller ikke, saa vilde der efter min fulde Overbeviisning, saaledes som det er udtalt af den ærede 2den Landsthingsmand for 11te Kreds (Schulin), være mange Sogneforstanderskaber, der sige, at de ville ingen have. Men hvoraf kommer det? Af hvilken Grund ville de sige, at de ikke behøve en saadan? Som det er altfor vel bekendt, vil Grunden være den Træghed og Lædighed, der finder Sted, ikke alene i flere Sogneforstanderskaber selv, men ogsaa i enkelte større communale Indretninger. Naar der ikke staaer i Lovene, at de skulle foretage det, der er fundet hensigtsmæssigt og gavnligt for Communerne, saa gjøre de det paa adskillige Steder ikke. De gjøre de fleste Steder ikke det, de skulle; og sætter man, at de kunne gjøre det, dersom de finde det hensigtsmæssigt, saa gjøre de det slet ikke. Det er en bestemt Erfaring, som ikke vil kunne modsiges, og allermindst af den ærede anden Landsthingsmand for 11te Kreds (Schulin) (Rosenkrantz: Hvorfra haves denne Erfaring?), især saaledes, som Forholdene ere paa Landet. Altsaa, naar vi sætte dette ind i Lovene, saa faaer man, paa Grund af den nævnte Træghed, der finder Sted i flere Sogneforstanderskaber, i disse ingen Forligsmæglere, som det ærede Thing dog ved Afstemningen næsten eenstemmigt har erkjendt at være godt og hensigtsmæssigt.

Jeg skal, efter denne Udtalelse, gaae over til at imødegaae de Bemærkninger, der af de ærede Forslagsstillere idag ere fremkomne. Den første Forslagsstiller, den 5te Landsthingsmand for 9de Kreds (Friis), har fremsørt, at en saadan Forligsmægling ikke er nødvendig, og sagt, at man i alt Fald burde gaae videre end at bestemme, at der skal være een i hvert Sogneforstanderskabsdistrict, fordi Sogneforstanderskabsdistricterne undertiden ligge meget vidt fra hinanden. Denne Grund skal jeg tillade mig at vende imod den ærede Forslagsstiller selv. Det er dog klart, at, dersom enkelte Sogneforstanderskabsdistricter ere for vidtløftige til, at en enkelt Mand skal foretage